

SHA-plan Trøndelag fylkeskommune

Prosjekt: Tilretteleggingsanlegg på Bøla i Steinkjer

Versjon	Revidert dato	Revidert av
2	07.09.2022	Kenneth Venn, Spera AS
3	15.02.2023	Kenneth Venn, Spera AS
4	20.12.2023	Kenneth Venn, Spera AS

INNHold

1	INNLEDNING	3
2	ORGANISASJONSKART	3
3	FREMDRIFTSPLAN	4
4	RISIKOFORHOLD	4
5	AVVIKSBEHANDLING	6
6	VEDLEGG	6
	VEDLEGG 1: ORGANISASJONSKART	
	VEDLEGG 2: FREMDRIFTSPLAN	
	VEDLEGG 3: RISIKOMATRISSE SHA	
	VEDLEGG 4: SPESIFIKKE TILTAK - SAMMENDRAG AV RISIKOANALYSEN	
	VEDLEGG 5: AVVIKSSKJEMA	

1 Innledning

1.1 Formål med planen

Planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA-planen) utarbeides for å ivareta § 7 i Byggherreforskriften. Planen skal bygge på risikoanalysen fra byggherre. Fordi hver arbeidsplass har sine spesielle sikkerhetsmessige utfordringer, vil det være behov for en spesifikk SHA-plan for hvert prosjekt. En kan dermed ikke kopiere en plan fra et prosjekt og bruke den på et annet, og heller ikke risikoanalysen.

1.2 Beskrivelse av prosjektet

Det skal gjøres tilrettelegningsarbeider for å gi publikum bedre tilgang til helleristningslokasjonen ved Bøla i Steinkjer.

Helleristningsfeltet ved Bøla ligger like ved Nordlandsbanen og FV763 Stodveien.

Helleristningsfeltet befinner seg i det som kan defineres som skogsterreng og kan by på utfordringer med tanke på transport av materialer og utstyr til byggeplass.

En mindre del av anlegget på Bøla vil bli konstruert innenfor Bane NORs sikkerhetsavstand ved Nordlandsbanen. Det må utvises forsiktighet i nærheten av jernbaneanlegget, så dette ikke påføres skade. Utførende part må rette seg etter Bane NORs rutiner og bestemmelser for tiltak nær jernbaneanlegget

1.3 Målsetninger for SHA

Overordnet mål er H-verdi 1 = 0, etter avsluttet prosjekt.

Arbeidsforholdene skal systematisk vurderes, planlegges og følges opp for å redusere/unngå arbeidssituasjoner som kan medføre sykefravær, eller risiko for yrkesrelaterte sykdommer.

Arbeidsarbeidsmiljøet skal tilrettelegges og følges opp på en slik måte at alle arbeidstakere føler trygghet og får en positiv opplevelse av arbeidssituasjonen.

Overordnet mål for sykefravær = 0 %, forårsaket av aktiviteter eller arbeidsmiljø som kan spores tilbake til aktuell byggeplass. Eksempler på dette kan være mobbing, trakassering, tidspress og stress grunnet korte tidsfrister eller senskader forårsaket av forurenset arbeidsmiljø (eks. kjemiske stoffer, støy, sveiseblink o.l.).

Sykefravær forøvrig som skyldes "ikke arbeidsrelatert sykdom" (eksempelvis influensa, etc.) er ikke inkludert i den definerte målsetningen, da dette ikke er et utslag av mangelfullt og/eller dårlig helse- og miljøarbeid på byggeplassen.

1.4 Oppdatering og distribusjon av SHA-planen

Byggherren har ansvaret for å påse at det blir utarbeidet en skriftlig plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø i en tidlig fase av prosjektet.

KP og KU skal oppdatere planen for de respektive faser de har ansvaret for. Planen skal være lett tilgjengelig og gjøres kjent på byggeplassen, og distribueres / bekjentgjøres ved utsendelse og senere revisjoner til alle relevante virksomheter i prosjektet.

2 Organisasjonskart

Prosjektet skal gjennomføres som en totalentreprise.

Organiseringen og rollefordelingen i henhold til Byggherreforskriften, Arbeidsmiljøloven og Internkontrollforskriften er vist i vedlegg 1.

3 Fremdriftsplan

Fremdriftsplanen vil bli laget etter kontraktsinngåelse med utførende entreprenør. Det henvises fremtidig til vedlegg 2.

Fremdriftsplanen skal beskrive når og hvor de ulike arbeidsoperasjonene skal utføres.

I fremdriftsplanene skal det være avsatt tilstrekkelig tid til prosjektering og utførelse av de forskjellige arbeidsoperasjonene. Fremdriftsplanen skal ta hensyn til samordning av de forskjellige arbeidsoperasjonene.

Det skal fremgå hvilke aktiviteter som ansees å være spesielt risikofylte og som krever spesifikke tiltak.

Vedlegg 2 skal være den gjeldende fremdriftsplanen for prosjektet, nivå 2. SHA-planen må gjennomgås og ev. oppdateres dersom endringer i fremdriftsplanen (nivå 2) får konsekvenser for risikobildet i prosjektet, jf. pkt. 5 Avviksbehandling.

4 Risikoforhold

4.1 Generelle forhold

4.1.1 Arbeidstakers plikter

Alle plikter å sette seg inn i SHA-planen og sikkerhetsbestemmelsene som gjelder for byggeplassen. Kravene angitt under er minimumskrav - strengere krav kan gjelde for den enkelte arbeidsgiver og disse må da følges.

Som arbeidstaker

- skal du før oppstart fysisk arbeid ha gjennomført e-læringskursen «Fareblind»
- skal du registrere deg daglig inn på byggeplassen
- skal du bidra til en trygg og sikker arbeidsplass. Ingen jobb haster så mye at den ikke kan gjøres sikkert – gjennomfør "Sikker Jobb Analyse" før oppstart hvis det anses nødvendig.
- har du rett og plikt til å nekte å utføre arbeid som du mener er farlig
- skal du ikke utføre arbeid uten godkjent opplæring, når det er et krav
- skal du rapportere uønskede hendelser til din leder og sørg for strakstiltak hvis nødvendig
- skal du bruke påkrevet verneutstyr (minimum hjelm, hakestropp, briller, vernesko og synlighetstøy)
- skal du bidra til at gangveier, stillaser, rømningsveier og arbeidsområder holdes ryddige
- skal du alltid sørge for at noen vet hvor du arbeider på byggeplassen. (Det er ikke lov å arbeide alene)

4.1.2 Arbeid i høyden

Som hovedregel skal personlig sikring (f. eks fallsele) benyttes kun hvor felles sikringstiltak ikke er mulig eller ikke er ferdig etablert.

Arbeidsplattform kan benyttes under følgende forutsetning:

- monteres iht. monteringsanvisning av personer med de nødvendige kvalifikasjoner
- ha rekkverk ved arbeider over 1,5 m – også under 1,5m om arbeidet tilsier det
- skal være stødig og uten fare for å velte
- være CE-merket

Eksempler på arbeidsplattformer som tillates brukt:

- Stillas/rullestillas (være merket med eier, status (stengt – åpen))
- Plattformstige
- Bukker
- Personløfter

Gardintrapper og stiger skal ikke benyttes som arbeidsplattform. Se faktaark.

4.1.3 Språk og kommunikasjon

Entreprenøren skal sørge for at arbeidstakerne han og eventuelle underleverandører benytter, kan kommunisere på en slik måte at manglende kommunikasjon ikke utgjør en sikkerhetsrisiko.

For å unngå at det skjer ulykker fordi ikke alle forstår informasjonen som blir gitt, gjelder følgende:

- Arbeidslagene til de enkelte underentreprenører (UE) skal til enhver tid, bestå av minst én av det utførende personell som skal kunne forstå og gjøre seg forstått på norsk. Dersom flere utfører oppdrag sammen, skal vedkommende i tillegg forstå og gjøre seg forstått på et språk alle de andre på arbeidslaget forstår og kan gjøre seg forstått på.
- Verneombud til UE skal forstå og gjøre seg forstått å på norsk og i tillegg forstå og gjøre seg forstått på et språk alle andre på arbeidslaget forstår og kan gjøre seg forstått på.
- Alle arbeidslag på byggeplassen skal forstå: SHA-plan, arbeidsbeskrivelser, sikkerhetsopplæring, HMS-rutiner, verneprotokoller, sikkerhetsinstrukser, SJA, sikkerhetsdatablader, bruksanvisning for verktøy og arbeidsutstyr, varselskilter eller annen relevant SHA-informasjon. Materialet skal foreligge på det språk vedkommende arbeidstaker bruker som morsmål, såfremt arbeidstakeren ikke forstår informasjonen fullt ut på norsk eller engelsk.

Entreprenøren skal før oppstart på byggeplass og løpende deretter, utarbeide en prosjektilpasset plan for språk og kommunikasjon (språkplan) som omfatter egne ansatte, underentreprenører og innleide. Språkplanen skal lagres på DSA.

Språkplanen skal som et minimum inneholde navn på entreprenør, formann/ bas, arbeidslagets leder og verneombud til UE på plassen.

Planen skal gjøre det enkelt for alle på byggeplassen inkl. byggherre og oppdragsgivere, og følge opp at ovennevnte krav er ivarettatt.

4.2 Spesifikke tiltak

Det henvises det til den overordnede risikomatriksen i vedlegg 3 og de spesifikke tiltak i vedlegg 4.

Matrisen i vedlegg 3 viser hvordan risikoene har blitt identifisert, hvilke risikoreducerende tiltak som har blitt vurdert og hvilke spesifikke tiltak som har blitt besluttet iverksatt. Risikovurderinger har blitt utført av Trøndelag fylkeskommune og de prosjekterende i utviklings- og prosjekteringsfasen. Av risikomatriksen skal man også kunne lese **hva, hvor og når** risikoen vil oppstå – hvem som er fagrådgiver innenfor risikoområdet og hvem som er-/vil bli involvert i arbeidsoperasjonen.

I vedlegg 4 skal oppsummeres de spesifikke tiltak knyttet til arbeid som kan innebære fare for liv og helse. Punktene 1-17 i vedlegg 4 er hentet direkte fra byggherreforskriftens § 8 pkt. c), og skal som minimum vurderes. De spesifikke tiltakene skal medtas i konkurransegrunnlaget av ansvarlig fagrådgiver.

Det gjøres oppmerksom på at listen ikke er uttømmende. Det skal alltid vurderes om også andre risikoforhold kan knyttes til prosjektgjennomføringen. Det skal også for disse vurderes om spesifikke tiltak kan gjøres for å eliminere/reducere risikoen. Dette gjelder spesielt ifm. "Skole i drift"-situasjoner.

SHA-koordinator for utførelsen (KU) er ansvarlig for å følge opp at de spesifikke tiltakene i matrisen blir iverksatt og at de virker som tilsiktet.

Det er viktig at SHA-planen og ev. vedleggene oppdateres dersom det skulle skje endringer i risikobildet. Dette kan f.eks. være øket samtidighetsfaktor på risikofylte aktiviteter, utbyggingsrekkefølge, endringer i arbeidsomfang, arbeidsmetoder/-utstyr, etc. SHA-planen med tilhørende risikomatrikse må til enhver tid stemme overens med de faktiske forhold.

Som minimum skal planen gjennomgås- og ev. revideres i forprosjekt- og detaljprosjektfasen og ved oppstart på byggeplass.

5 Avviksbehandling

5.1 Generell del

Det henvises til vedlegg 5.

Avvik fra SHA-planen skal rapporteres på vedlagte avviksskjema. Byggherren, de utførende og andre skal melde avvik. KU skal følge opp alle avvik, dvs. å sørge for at avvikene blir behandlet og lukket.

Byggherrens PL har beslutningsmyndighet til å lukke avvikene.

5.2 Avvik fra SHA-planen

Avvik fra SHA-planen vil som regel gjelde forhold som byggherren er ansvarlig for etter Byggherreforskriften.

SHA-koordinator for utførelsen (KU) skal vedlikeholde og ajourføre SHA-planen underveis i selve byggeprosessen, slik at planen til enhver tid samsvarer med alle forhold som avviker fra utgangspunktet.

Dette kan dreie seg om endret fremdrift, nye arbeidstidsordninger, nye risikomomenter pga. endringer i de tekniske forutsetninger/ løsninger, nye arbeidsoperasjoner som kommer til utførelse eller øket samtidighetsfaktor for de arbeider som skal utføres etc.

Beslutning om endringer i den overordnede tidsplanen tas av byggherren. Info om dette skal gis bla. til KU igjennom referatene fra Byggherremøtene. Tilsvarende så skal informasjon om endringer i tekniske løsninger, endrede produksjonsplaner, økt samtidighetsfaktor, etc., gis bla. KU igjennom referatene fra prosjekterings- og fremdriftsmøtene samt prosjektets endringshåndtering.

Rutinene for avvikshåndtering forutsetter at alle virksomheter på byggeplass har et fungerende internkontrollsystem med tilpasninger til prosjektets SHA-plan. Som del av internkontrollsystemet skal alle ha rutiner for oppfølging av avvik.

Avvikene skal meldes til KU som på bakgrunn av avviksmeldingen skal oppdatere og ajourføre SHA-planen, og ev. risikomatrisen.

6 Vedlegg

SHA planen skal vedlikeholdes gjennom hele prosjektperioden.

Vedleggene skal jevnlig oppdateres og sendes ut separat etter hver revisjon.

Vedlegg 1: Organisasjonskart SHA

Vedlegg 2: Fremdriftsplan

Vedlegg 3: Risikomatrise SHA

Vedlegg 4: Spesifikke tiltak - sammendrag av risikoanalysen

Vedlegg 5: Avviksskjema

